

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: **Danmark-Kina**, Marie Belows Vej 14, 8200 Århus N
HUSK at give os besked om flytning på tlf. 86 23 10 12 eller vdk@mail.dk

AF NILS THOSTRUP

Det er noget af en sag,
der er landet hos foreningen:

60 x 45 x 25 cm
– og så vejer den 31 kg!

Oplev skrivemaskinen ved fejringen af det kinesiske nytår i Musikhuset
Århus søndag 14. februar, hvor den udstilles og demonstreres.

打字机 – eller skrivemaskine

Denne kinesiske skrivemaskine er for mig
som en mindesten over to historier:

Den ene om en tid, som snart er glemt – nemlig dengang vi ikke havde computere (for slet ikke at snakke om tablets og smartphones!) – og hvor kinesisk opfindsomhed kom til udtryk igen. Husk, at det ikke var Gutenberg, men kinesere, der opfandt bogtrykkunsten ved som de første at bruge løse typer til at formulere budskaber, der ved tryk på papir kunne mangfoldiggøres.

Da de moderne tider holdt deres indtog, kneb det med at holde trit med de vestlige skrivemaskiner, men en mellemløsning blev den kinesiske skrivemaskine til enkeltark, men med en skrifttegnssamling og en teknologi, der hentede inspiration fra de sættemaskiner, som var baggrund for de vestlige trykte massemedier.

Men nu er den gode gamle maskine en museumsgenstand. Kineserne har for længst taget computerne til sig og tilpasset dem til deres rige skriftsprog.

Den anden historie, knyttet til netop denne maskine, er en dansk erhvervshistorie; så dansk, at den er jysk: Historien om det nu forsvundne selskab Tjæreborg Rejser, der sammen med københavneren Spies gjorde charterrejser til allemandseje for danskerne.

Tjæreborg forsøgte også på et tidspunkt at slå hul på det kinesiske marked, og som en lille detalje i det forsøg anskaffede man bl.a. denne skrivemaskine til kommunikation med de kinesiske samarbejdspartnere. Forretningsforsøget lykkedes ikke og blev lukket ned, mens den kinesiske skrivemaskine endte i et hjørne på Tjæreborgs hovedkontor i Esbjerg-forstaden af samme navn.

Hvordan den så havnede hos mig, indtil den nu er gået videre til Danmark-Kina, handler om, at jeg i midten af firserne arrangerede nogle af de første egentlige danske turistrejser til Kina, dvs. uden om de officielle og institutionelle delegationsrejser, der før havde været adgangen til vestlige besøg i folkerepublikken.

Det var i de tidlige reformår, hvor der åbnede sig en niche, som jeg som journalist ved et tidligere besøg havde fået kig på. Der var organisationer, som så stort på det officielle, hvis de kunne tjene nogle ekstra penge til understøttelse af budgettet – de kapitalistiske spirer var i hastig vækst!

I mit senere virke fik jeg et samarbejde med Tjæreborg, hvis daværende direktør, H.P. Andersen, fandt det passende med en afskedsgave, da jeg gik på pension: Han kom med skrivemaskinen, og den har indtil nu haft en hædersplads i vort hjem.

Nu har jeg fundet tiden inde til at lade den gå videre, men jeg er sikker på, at den fortsat vil stå som et minde om en tid, der var engang.

Nils Thstrup er journalist
med udenrigspolitik som speciale.
Han har rejst i Kina siden 1974 og
skrevet tre bøger om folkerepublikkens
udvikling gennem reformårene.